

Legal update

Srpen 2019

Weinhold Legal

Obsah

Aktuality v legislativě

Novela směrnice o digitalizaci v právu obchodních společností

Novela zákona o registru smluv

Nově publikovaná judikatura

Neplatnost doručení výpovědi z pracovního poměru

Porušení povinností při výkonu funkce člena voleného orgánu obchodní korporace

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno investiční rozhodnutí.

Bankovní a finanční služby:

Pavel Jendrulek, Ondřej Havlíček

Fúze a akvizice:

Daniel Weinhold, Dušan Knoch, Dalibor Šimeček

Soudní / arbitrážní řízení:

Milan Polák, Ondřej Havránek, Zbyšek Kordač

Informační technologie a duševní vlastnictví:

Martin Lukáš, Jan Turek

Soutěžní právo / právo EU:

Tomáš Čermák

Insolvenční řízení a restrukturalizace:

Zbyšek Kordač, Vladimír Petráček

Pracovní právo:

Ondřej Havránek, Anna Bartůňková

Nemovitosti:

Pav Younis, Václav Štraser

© 2019 Weinhold Legal. Všechna práva vyhrazena

Novela směrnice o digitalizaci v právu obchodních společností

Dne 11. července 2019 byla v Úředním věstníku Evropské unie zveřejněna směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1151 ze dne 20. června 2019 novelizující dosavadní směrnici o některých aspektech práva obchodních společností (dále jen „Novela“).

Novela podstatně usnadní celý proces vytváření obchodních společností od vypracování zakladatelského právního jednání po kroky nezbytné k zápisu společnosti do obchodního rejstříku.

Novela ukládá členským státům povinnost zajistit, aby vytvoření obchodní společnosti (tzn. celý proces zřízení až po zápis do obchodního rejstříku) bylo uskutečnitelné plně online bez potřeby osobní účasti u notáře či jiné obdobně oprávněné osoby. V této souvislosti také ukládá členským státům povinnost zajistit, aby bylo možné splatit základní kapitál obchodní společnosti či provést jiné platby online, a zakazuje členským státům až na výjimky podmiňovat vytvoření společnosti online získáním licence nebo jiného povolení před zápisem do obchodního rejstříku. Zápis obchodní společnosti založené online do obchodního rejstříku přitom musí být proveden nejpozději do pěti pracovních dnů, resp. deseti pracovních dnů.

Možnost vytvoření společnosti online se v případě České a Slovenské republiky vztahuje na společnosti s ručením omezeným. Členský stát nicméně může rozšířit tuto možnost i na další formy obchodních společností (např. akciovou společnost).

V neposlední řadě je nutné zmínit také to, že umožnění provedení zápisu do obchodního rejstříku online bez nutnosti fyzické přítomnosti a zákaz podmiňování zápisu získáním jakékoliv licence nebo oprávnění se vztahuje i na zápis pobočky (odštěpného závodu) zahraniční společnosti.

Novela je unijní směrnici, která vyžaduje transpozici do vnitrostátního právního řádu. V souladu s Novelou mají přitom členské státy povinnost provést většinu ustanovení Novelu nejpozději do 1. srpna 2021. Lze tedy očekávat, že od srpna 2021 by mělo být možné založit v České a Slovenské republice společnost s ručením omezením online bez potřeby osobní účasti u notáře.

Novela zákona o registru smluv

Dne 16. července 2019 byla ve Sbírce zákonů uveřejněna novela zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Novela“), která nabyde účinnosti dne 1. listopadu 2019.

Novela ruší jednu z výjimek z povinnosti uveřejnit smlouvu v Registru smluv. Jmenovitě se jedná o výjimku umožňující neuveřejnit smlouvy, jejichž alespoň jednou smluvní stranou je akciová společnost, jejíž cenné papíry byly přijaty k obchodování na regulovaném trhu nebo evropském regulovaném trhu a v níž má stát nebo územní samosprávný celek sám nebo s jinými územními samosprávnými celky většinou majetkovou účast, a to i prostřednictvím jiné právnické osoby (§ 3 odst. 2 písm. h) zákona).

Od 1. listopadu 2019 tak budou velké akciové společnosti, jako je například ČEZ, a. s. nebo České dráhy, a. s., muset povinně uveřejňovat všechny soukromoprávní smlouvy a smlouvy o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci v Registru smluv, jestliže nebude moci podřadit příslušnou

Legal update

Srpen 2019

smlouvu pod některou z ostatních výjimek § 3 tohoto zákona (např. smlouva s hodnotou předmětu 50 000 Kč bez DPH a nižší).

Do konce roku 2023 bude na základě Novely také možné elektronický obraz textového obsahu smlouvy vložit do Registru smluv i v otevřeném formátu umožňujícím úplné strojové zpracování textového obsahu (např. ve formátu XML).

Nově publikovaná judikatura

Neplatnost doručení výpovědi z pracovního poměru

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. listopadu 2018, sp. zn. 21 Cdo 2036/2017)

Nejvyšší soud se v dané věci zabýval doručováním výpovědi z pracovního poměru zaměstnanci. Jeho závěry však lze vztáhnout na doručování jakýchkoliv důležitých písemností v souladu s § 334 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), jako jsou zejména písemnosti týkající se vzniku, změn a skončení pracovního poměru či dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr nebo mzdový výměr.

Žalobci (zaměstnanci) byla doručena výpověď ze dvou pracovních poměrů u žalovaného (zaměstnavatele) z důvodu nadbytečnosti v důsledku organizačních změn dle § 52 písm. c) zákoníku práce. Žalobce se následně domáhal určení neplatnosti výpovědi mj. z důvodu, že mu výpověď nebyla doručena a řádným způsobem oznámena. Žalovaný se pokusil doručit žalobci výpovědi v pátek 14. ledna 2011 na pracovišti, avšak žalobce nebyl na pracovišti zastížen, jelikož zrovna čerpal dovolenou. Žalovaný tedy podal ještě tentýž den výpověď k poštovní přepravě prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Pokus o doručení poštu uskutečněný dne 17. ledna 2011 byl neúspěšný, takže byla žalobci ve schránce zanechána výzva k vyzvednutí písemnosti s poučením. Výpověď však nebyla žalobcem vyzvednuta a byla vrácena zpět odesílateli (žalovanému).

Ačkoliv soud prvního stupně a odvolací soud považoval doručení výpovědi žalobci za řádně uskutečněné, Nejvyšší soud se s jejich závěrem neztotožnil. Podle Nejvyššího soudu totiž zaměstnavatel nepostupuje při výběru způsobu doručení do vlastních rukou podle vlastní úvahy, ale musí striktně dodržovat postup stanovený v zákoníku práce. K doručení prostřednictvím držitele poštovní licence nebo jiného provozovatele poštovních služeb tedy smí přistoupit jen v případě, není-li možné, aby písemnost doručil zaměstnanci sám na pracovišti, v jeho bytě nebo kdekoli bude zastížen, příp. aby mu písemnost doručil prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací. Pro posouzení, zda v konkrétním případě bylo či nebylo možné, aby zaměstnavatel písemnost určenou do vlastních rukou doručil zaměstnanci sám, tak může soud přihlídnout například k tomu, zda zaměstnanec byl vůbec (objektivně) prostředky zaměstnavatele dosažitelný, zda zaměstnavatel takový pokus učinil, co bylo důvodem neúspěšného doručení, zda mělo smysl učinit další pokus o doručení, jak naléhavé bylo doručení písemnosti, zda bylo možné očekávat, že doručení prostřednictvím provozovatele poštovních služeb bude úspěšnější než opakované doručování zaměstnavatelem apod. V daném případě navíc nižší soudy podle Nejvyššího soudu nevzaly v potaz, že se jednalo o pátek a že se žalovaný mohl pokusit o doručení do bydliště

žalobce i v sobotu nebo neděli, příp. v pondělí, kdy měl být již žalobce na pracovišti, zatímco k doručení výpovědi prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nemohlo dojít dříve než v pondělí. Jelikož tedy žalovaný nepostupoval v souladu s § 334 a násl. zákoníku práce, nebyla výpověď podle Nejvyššího soudu řádně doručena, a tudíž byla označena za neplatnou.

S ohledem na závěry vyplývající z tohoto rozsudku tedy doporučujeme před předáním výpovědi či jiné důležité písemnosti určené zaměstnanci k odeslání poštou důkladně zkoumat a případně konzultovat, zda byly splněny všechny podmínky stanovené v § 334 a násl. zákoníku práce (tj. zejména, zda skutečně není možné doručit písemnost zaměstnanci osobně).

Porušení povinností při výkonu funkce člena voleného orgánu obchodní korporace

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. prosince 2018, sp. zn. 27 ICdo 62/2017)

Nejvyšší soud se zde věnoval povinnostem žalobce jako člena dozorčí rady společnosti s ručením omezením (žalovaná) v souvislosti s určením existence pohledávky žalobce za žalovanou.

Žalobce uzavřel s žalovanou smlouvu o výkonu funkce člena dozorčího orgánu, přičemž ke dni uzavření smlouvy a po celou dobu jejího trvání byl současně jednatelem dalších dvou obchodních společností působících ve stejném oboru. Jménem těchto společností přitom činil jednání, která mohou být potenciálně v rozporu se zákazem konkurence. Odměnu vyplývající z výkonu funkce mu žalovaná nevyplatila.

Jelikož byla žalovaná v insolventci, přihlásil žalobce svou pohledávku v insolvenčním řízení. Insolvenční správce popřel přihlášku žalobce s odkazem na to, že žalobci nevznikl nárok na zaplacení odměny z důvodu porušení právních povinností v souvislosti s výkonem funkce. Insolvenční soud, jakož i Vrchní soud v Praze však v návaznosti na podanou žalobu žalobce rozhodly, že žalobce má nárok na odměnu za výkon funkce, poněvadž důsledkem případného porušení zákazu konkurence nemohlo být neuhrazení odměny.

Nejvyšší soud však odmítl závěry nižších soudů. Podle Nejvyššího soudu je porušení zákazu konkurence porušením povinností při výkonu funkce (povinnosti zákaz konkurence dodržovat), které může vést k odepření plnění za sjednaný výkon funkce člena voleného orgánu. Porušení zákazu konkurence bude navíc zpravidla představovat i porušení povinnosti loajality, která je součástí povinnosti péče řádného hospodáře a kterou má člen orgánu povinnost dodržovat od vzniku své funkce až do jejího zániku, takřkajíc 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

Z výše uvedeného rozsudku Nejvyššího soudu tak vyplývá poměrně striktní náhled na dodržování zákazu konkurence a povinností člena voleného orgánu jednat s nezbytnou loajalitou vůči společnosti. A jakkoliv byl tento závěr dovozen na základě již neúčinného zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, je nutné jej zohlednit i za aktuálně účinné právní úpravy.

© 2019 Weinhold Legal

Pevně věříme, že shledáváte Legal Update užitečným zdrojem informací. Váš názor na tento bulletin, zejména jeho obsah, formát a periodicitu, zůstává i nadále předmětem našeho zájmu.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: petra.sevcikova@weinholdlegal.com nebo prostřednictvím faxu na číslo +420 225 385 444 k rukám Petry Ševčíkové, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení.